
CLUB COLECȚIA ȘTIINȚIFICO FANTASTICE
cpsf.info
COLECȚIA „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
430

430

VASILE MĂNUCEANU

Captivii

***

EMANUEL REICHER

Cronică (en passant fantastică) a șahului

****

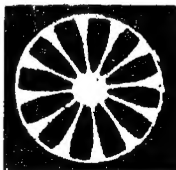
Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta—desen: NICU RUSSU
Desene interioare: RADU MĂNOIU
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE (II)

Un avion rămîne imobilizat în văzduh, acoperit parcă de o masă de lavă translucidă. Pasagerii au sentimentul că sînt cu toţii prizonierii unei forţe enigmatice care le examinează reacţiile. Halucinantul fenomen are efectul unui şoc asupra financiarului Heinz Holtzmann şi asupra celor doi gangsteri care-l „vînau". Sînt, toţi trei, pe punctul de a-şi pierde minţile. Reporterul Marc-Antoniu Fontana şi savanţii Mercier şi Lalande îşi păstrează calmul, dar sînt incapabili să găsească vreo explicaţie sau să întreprindă ceva. Stewardesa Wanda Hurot intră în contact cu misterioasele fiinţe care-i ţin captivi. Singuratica, strania ei aventură o supune unor încercări teribile.

Cititorii din străinătate pot face abonamente adresîndu-se întreprinderii **„ROMPRESFILATELIA"** — Serviciul import-export presă —, Bucureşti, Calea Griviţei nr. 64-66. P.O.B. — 2001.

Colecţia „POVESTIRI ŞTIINŢIFICO - FANTASTICE"
editată de revista
Ştiinţa şi Tehnica
Anul XVIII
15 octombrie 1972

Captivii

de **VASILE MĂNUCEANU**

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

Heinz Holtzmann, *la adăpostul scaunului sub care se tîrîse, biată epavă omenească, scoase deodată un sunet grotesc, convulsiv, tuturor li se păru că vomită, dar sunetul acela se prelungi, se modulă și de abia atunci înțeleseră că plînge. Omul de platină plîngea, pătruns de umilință și deznădejde, ca un gladiator doborît. Oare și lacrimile lui erau de platină ?*

„Tragic pentru voi, cred că realizezi", *spusese Cobra Verde. Cuvintele acestea nu exprimau compătimire, ci ironic, un dispreț rece, superior. Undeva, în străfundurile sensibilității ei, uitate parcă demult și rătăcind ca o epavă singuratică pe mări de asfalt, Wanda auzi un clopot de avertizare, înăbușit, depărtat, mai mult un ecou, un ecou palid, dar suficient de stăruitor pentru a-i restabili rezerva, neîncrederea dureroasă de la început. Făcu un efort să păstreze aparența calmului, a detașării. Se întrebă ce și cît anume le poate ea ascunde acestor străini. Nu descoperea antecedente prea încurajatoare în privința asta, dar, brusc, avu siguranța că există totuși o zonă interzisă pentru formidabila inteligență a acestor ființe ; ele știau, fără îndoială, despre existența acestei zone; dar nu puteau s-o exploreze, s-o modeleze după dorința lor, cel mult încercau s-o izoleze ermetic, după cum, atunci cînd în stupul lor se află un corp străin pe care nu-l pot elimina, albinele îl învelesc într-un strat de ceară. Se pare însă că nu izbutiseră întru totul, nu izbuteau, dovadă semnalul, avertismentul acesta care licărise deodată în obscuritate, făcînd-o să se crispeze și să devină bănuitoare. Spuse :*

— Da, zidul acesta care separă două lumi atît de apropiate este o realitate tragică. Înțeleg, de asemenea, că, datorită imensei voastre superiorități, separația aceasta

înseamnă o pierdere numai pentru noi, pămîntenii. Totuşi nu pot crede că tragedia ne priveşte în exclusivitate. Oare pe voi nu vă afectează o asemenea situaţie, nu vă revoltă? Şi oare nu tocmai aceste considerente vă determină acum să faceţi marea tentativă?

— Eroare, răspunse Cobra Verde. Ceea ce întreprindem acum prezintă pentru noi un interes pur ştiinţific, ca să folosesc un termen mai apropiat înţelegerii dumitale. Sentimentele noastre nu joacă nici un rol, deoarece pur şi simplu ele nu înfăţişează decît o noţiune primară, arhaică, o relicvă dacă vrei.

— Nu înţeleg...

— E normal să nu înţelegi, să nu concepi mai bine zis, avînd în vedere capacitatea dumitale de analiză atît de redusă. O, nu trebuie să te consideri... cum se spune la voi? vexată. Nu trebuie să te consideri vexată, în fond, e o chestiune care priveşte întreaga specie. Ceea ce urmărim noi acum este să te ajutăm să-ţi depăşeşti condiţia, să escaladezi „zidul" acesta, cum l-ai numit mai înainte. Evident, dificultăţile sînt foarte mari, dar noi nu cedăm atît de uşor. Tot ce îţi cerem e să nu sporeşti aceste dificultăţi.

Predicatorul, *pe care Marc îl pusese la punct cu atîta duritate, se adîncise cîteva momente într-o tăcere sumbră, dispreţuitoare, ochii lui cu reflexe de antracit aruncau fulgere de mînie; părea un personaj biblic căruia profeţiile i-au fost luate în deşert şi care, în consecinţă, e gata să invoce pedeapsa divină. Spre lauda lui, noua ameninţare a celor doi gangsteri nu-l impresionase cîtuşi de puţin, nici nu clipise măcar la auzul somaţiei. În schimb, plînsul spasmodic, chinuit, al lui Holtzmann îi stîrni interesul în cel mai înalt grad. Uitîndu-şi într-o clipă măreţia, se vîrî de-a buşilea lîngă regele platinei, punîndu-i un braţ ocrotitor pe umerii zguduiţi de suspine:*

— Plîngi, frate, plîngi! Căinţa e durere şi durerea e mîntuire. Ridică-te din ţărînă şi întoarce faţa ta către Domnul!

Zicînd aceasta, îl înşfăcă pe Holtzmann cu o forţă atletică pe care nimeni nu i-ar fi bănuit-o şi începu să-l tragă de sub fotoliu. Financiarul se abandonă ca un copil acestei tentative, ba chiar, la un moment dat, se agăţă cu disperare de gîtul omului sfînt, cum se agaţă înecatul de-un

pai ; era cea dintîi persoană care, de la începutul acelor teribile întîmplări, se apropia de el, îi oferea ajutorul, și aceasta îi deșteptă o speranță nelămurită. Dar îndată ce salvatorul său îl depuse pe scaun, cu hainele boțite și pline de praf, cu fața buhăită, purtînd stigmatul groazei și al descompunerii, Holtzmann recăzu brusc în starea de mai înainte. Fanaticul individ nu se sinchisi de asta, proiectele lui erau mult prea mărețe ca să se împiedice de asemenea amănunte. Se așeză cu o cucernică grabă lîngă el și, luîndu-i mîinile asudate într-ale sale, îl privi fix în ochi :

— Adevăr îți grăiesc, frate. Ceasul scrîșnetelor și al sfîșierilor nu e departe pentru cei ce zăbovesc în noaptea păcatului. Iată însă că sufletul tău a aflat călăuză spre curățire și pocăință. Pocăiește-te, omule. Leapădă de la tine trufia și poftele cele scîrbavnice și avuțiile pămîntești...

După primele cuvinte, Holtzmann își trăsese binișor mîinile din strînsoarea frățească a predicatorului ; hotărît, nu înțelegea nimic din șoaptele acestuia, stăruitoare și repezi, ele îi sunau străine, depărtate, bizare, mlaștina aceea oarbă dinăuntrul său continua să-l soarbă treptat. Cînd însă propovăduitorul pocăinței, plin de rîvnă sacră, dar complet lipsit de abilitate profesională, pomeni — fatală imprudență — de renunțarea la bogățiile pămîntești, omul de platină fu cuprins de o subită iritare. Puțin, foarte puțin din personalitatea lui Holtzmann supraviețuise acelei comoții, dar ideea că bunurile lui sînt atacate pentru a doua oară într-un atît de scurt interval i se înfipse în creier ca un cui înroșit ; nu putea suporta ; sări în picioare, avea ațe de spumă la colțurile gurii, ca epilepticii. Îmbrîncindu-l cu brutalitate pe predicatorul înmărmurit, ajunse din cîteva salturi la ușa de coborîre a avionului, pe care începu s-o zgîlțîie furios, la fel cum Frankie Slim, ceva mai înainte, asaltase ușa de la cabina piloților. Împinse cu umărul, lovi cu pumnii pînă cînd începură să-i sîngereze. Strigătele lui ascuțite, isterice sfîșiau timpanele celorlalți :

— Deschideți ! Deschideți ! Înțelegeți o dată că nu mai pot rămîne aici ! Dați-mi drumul ! M-am săturat de cursa asta de șoareci, de capcana asta blestemată ! Deschideți, mă sufoc, aer, aer, vreau să ies !

Unghiile lui scrijelară capitonajul ușii, lunecă în genunchi, erupția aceea de energie demențială părea că se consumase.

„Tot ce îți cerem e să nu sporești aceste dificultăți". *Oare ce voiau să înțeleagă? Îi cereau o supunere totală? Doar nu manifestase nici o opoziție pînă acum, nici n-ar fi fost capabilă, era cu totul la discreția lor, ca un biet grăunte de metal atras de un magnet gigantic, și apoi nimic n-o îndreptățea să încerce să se împotrivească, nu-i făcuseră nici un rău, o asiguraseră că nu i se va întîmpla nimic rău. Se temeau oare de reacțiile produse în zona aceea despre care ea știa, intuia că a rămas inexpugnabilă pentru ei? Puteau aceste reacții să exercite o influență negativă asupra întregii experiențe? Dar dacă... Wanda avu senzația că se cufundă într-o apă înghețată. Dar dacă ei voiau s-o pregătească pentru o încercare mult mai grea, pentru ceva îngrozitor, inuman... Din nou străbătu pînă la ea ecoul acela vag al unei sonerii de alarmă, zămislit în cine știe ce ungher al simțurilor chinuite; dar cu o încordare supremă reluă dialogul:*

— Foarte bine. Accept situația, cu toate că-mi vine destul de greu. Atunci cînd întreprindem ceva, noi, oamenii, oricît de practic ar fi mobilul acelei acțiuni, avem totdeauna și un temei sentimental. Altfel poate că n-am izbuti nimic. Nu știu dacă mă înțelegeți...

— Da, desigur, înțelegem, continuă.

— Mi-e greu să accept ideea că singurul vostru imbold e curiozitatea științifică și că tocmai ceea ce este emoționant, sublim în apropierea, în regăsirea aceasta a două lumi pentru voi nu înseamnă nimic. Dar fie! Nu vă pot pretinde nimic, de vreme ce lucrurile stau așa cum stau. Important este ca unul dintre noi să treacă această punte, și eu sînt gata s-o fac. Un amănunt, totuși: refuz să particip la această experiență fără a fi inițiată cît de cît în mecanismul ei. De acord, puterea mea de înțelegere e limitată, dar ceea ce doriți e să vă dau concursul, și asta o pot face numai în măsura în care știu despre ce este vorba. Ajutați-mă ca să vă pot ajuta.

Spusese „refuz". Trata, punea condiții. Unde găsise această dîrzenie neașteptată? Oare nu era absolut ridicolă, o biată armură de carton cu care încerca să înfrunte oțelul unei voințe teribile? În răceala lor, cele două făpturi nu surîdeau oare acum, admițînd că ele știau să surîdă? De ce nu răspundeau, de ce gîndurile lor rămăseseră iarăși mute și opace? Ori poate atitudinea ei, rezerva ei bruscă

le puseseră cu adevărat în dificultate. Ar fi dat orice să știe, neliniștea ei se intensifica. Marele Pinguin puse capăt acelei pauze încordate :

— Ai spus mai înainte că voi, oamenii, n-ați izbuti probabil nimic fără un impuls sentimental. Iată unde este marea confuzie. Ceea ce luați drept un suport este de fapt un balast, o veșnică frînă în evoluția voastră. Poate că unii dintre voi au înțeles asta, dar nu foarte exact, iar absența unor cunoștințe esențiale le închide orice perspectivă.

— Ce vreți să spuneți ? Ce fel de perspectivă ?

— Aceea a sublimării, dacă vrei, a debarasării de rudimente, de tot ce este inutil și stînjenitor. La noi totul s-a petrecut, ca să spun astfel, în mod natural, o seamă de condiții și împrejurări au contribuit la aceasta. Dar de la o anumită etapă în sus, rolul determinant l-a jucat exclusiv forța rațiunii noastre, care a eliminat, a exterminat dacă vrei, toate prisosurile. Tot ceea ce ținea de așa-numita afectivitate a fost dizolvat. Simțurile, care pînă la un moment dat îndeplineau sarcina de informatori ai rațiunii, și-au diminuat importanța, găsindu-se mijloace mai simple, mai directe și mai sigure de informare. Ele au devenit inutile, ca și întreaga, complicata aparatură fiziologică, dispărînd împreună.

— Dar e un nonsens ! Cum pot dispărea lucruri care sînt însuși fundamentul vieții ?

— Al vieții în accepția voastră îngustă. Dar viața poate lua forme grandioase, nebănuite de voi.

Sculptorul Firmin, *pierzîndu-și interesul pentru drama lui Holtzmann — omul de platină se rezemase acum cu spatele de ușa avionului, cu brațele în lături, ca un crucificat, și privea neclintit în gol —, își îndreptă atenția spre Marc și Wanda. În tăcerea și imobilitatea ei, frumusețea fetei se releva mai tulburătoare, fascinantă ; nu plasticitatea formelor ei, care îl cucerise mai înainte, îl izbea acum, ci nimbul ei suav ; privind-o, Firmin se gîndi fără să vrea la poveștile copilăriei, la „Frumoasa din pădurea adormită“, da, părea chiar făptura de basm condamnată la un somn secular, iar tînărul îngenuncheat lîngă ea era prințul care încerca în van s-o trezească ; oare exista și vreo formulă magică ? O negrăită duioșie, amestecată cu suferință, se citea pe fața cu trăsături aspre a tînărului ;*

Firmin se apropie, emoționat și el, stînjenit, scoase flaconul de whisky din buzunar :

— Nu credeți că o picătură de alcool i-ar face bine ?

— Nu, nu cred, șopti reporterul. De fapt, nu știu, nu-mi dau seama... Pulsul a revenit la normal, respirația de asemenea, în fine, toate funcțiile vitale par în ordine, totuși ea nu e cu noi aici, înțelegeți ce vreau să spun ? Este ceva care o reține și nu putem face decît un singur lucru...

Nu spuse care era acest lucru, dar, privindu-l, Firmin pricepu că toate resursele lăuntrice ale acestui om se converteau într-o chemare obstinată, pătimașă, nervii lui vibrau ca niște strune acum, era o încleștare fantastică, o luptă de unul singur împotriva acelui „ceva“ enigmatic și mereu obscur. După toate cîte se întîmplaseră, Firmin nu se mai mira de nimic, trăia împreună cu ceilalți captivi un vis apăsător, dar dincolo de asta îl impresionau îndîrjirea bărbatului din fața sa, voința lui neobișnuită, avu sentimentul că observă un înotător care încearcă să străbată singur o mare fără țărmuri.

Heinz Holtzmann, rezemat de ușa avionului, răsufla greu, rostogolea ochii injectați, o fiară încolțită care își aduna puterile, ultimele puteri, pentru a străpunge cercul hăitașilor. Vedea totul nelămurit ; siluetele celorlalți oscilau, se frîngeau, se contopeau ca într-un dans diabolic, simțurile lui rătăcite proiectau pretutindeni scene hidoase, o singură formă precisă, clară, apropiată se contură pe un ecran alb, era umbra lui Frankie Slim, imobilă, cu revolverul în mînă, dar mîna lui Frankie atîrna fără vlagă și amănuntul acesta declanșă o adevărată explozie în imaginația lui Holtzmann. O armă înseamnă forță, invulnerabilitate, cu degetul pe trăgaci nu te mai temi de nimic ; trebuia cu orice preț să intre în stăpînirea acestei arme. Nu se întrebă nici o clipă cum anume va folosi superioritatea pe care ți-o dă un pistol încărcat ; cu cîteva clipe mai înainte spusese „vreau să ies din cursa asta de șoareci“, dar era incapabil să înțeleagă că automatul lui Slim valorează deocamdată tot atîta cît o praștie pentru un rozător captiv. Impulsul lui era dictat de furie și disperare, de aceeași groază care-i pusese în mișcare adineauri pe cei doi bandiți, dar care la el se manifesta cu intensitatea nebuniei.

Se apleca, sări, și țeasta lui tare izbi ca un bolovan în pîntecele lui Frankie, care, luat prin surprindere, se prăvăli icnind pe podea.

„Viața poate lua forme grandioase, nebănuite de voi". *Ecoul acestor cuvinte rătăcea în conștiința Wandei ca un glas pierdut într-o genune; da, savanții acceptaseră totdeauna ideea aceasta, o acceptaseră cu nostalgică gravitate. Ea, Wanda, era cea dintîi ființă umană care lua contact cu „nebănuitele forme" și, totuși, sentimentul incomparabil pe care ți-l dă măreția unui lucru și pe care îl încercase și ea în primele momente începea să se estompeze, reticențele provocate de inexplicabila alertă deveneau tot mai puternice. Era un balans interior resimțit aproape fizic; se întrebă din nou, cu neliniște, dacă cele două făpturi recepționează nesiguranța, rezerva ei, și dacă nu încearcă o manevră preventivă, totul era cu putință; dar nu, ele păstrau aceeași tăcere opacă, impenetrabilă, greu de suportat. Wanda reluă „conversația"; în definitiv poate că asta așteptau, poate că marea lor voluptate era să-i urmărească stîngacele tentative de disimulare:*

— Înțelegeți cît de greu îmi vine să accept? Oare... cum s-o numesc?, această reducere la esență nu anulează rațiunile existenței, satisfacțiile ei?

— De ce? Noțiunile noastre sînt cu totul altele, desigur, dar, spre liniștea dumitale, află că, de pildă, și noi ne hrănim, nu, nu e vorba de o alimentație în înțelesul cunoscut de dumneata, dar, oricum, ne întreținem energia; perpetuarea speciei există și ea, ca preocupare, nu ca instinct... Cît privește satisfacțiile — apreciem faptul că ai folosit un termen oarecum neutru — ele s-au amplificat tocmai limitîndu-se la un singur domeniu: al gîndirii.

Erau argumente simple, puternice, de natură să-i demonstreze nu numai infinita superioritate a acelei lumi, dar și să-i risipească neîncrederea, ezitările. Nu se simți însă mai calmă, mai receptivă. Avu deodată impresia că în fața ei se ridică un ghețar imens, un pisc de o strălucire orbitoare, că ea trebuie să escaladeze acest meterez de gheață, suișul începuse, răceala gheții îi dădea fiori, îi cotropea ființa, reflexele de cristal îi săgetau vederea, lumina albă se prefăcea în beznă roșie, porunca înălțimilor, neîndurată, îi siluia sufletul, o înfășura ca un arcan, dar din

depărtări nelămurite o șoaptă străbătea pînă la ea; șoapta înlocuise vibrația aceea de avertisment, era un murmur timid, însă clar, avea inflexiunile inimitabile și căldura vocii umane, o voce necunoscută, însă vie, aproape gemu auzind-o:

— Wanda, Wanda, nu trebuie, Wanda, nu...

Ce nu trebuia oare? Masivul de gheață se topise, se pulverizase, dar simțea încă platoșa rece a răsuflării lui. Ce anume nu trebuia?

Marele Pinguin urmă:

— O lume eliberată de sclavia simțurilor, a mecanismelor fiziologice și a sentimentelor. O lume care nu mai cunoaște suferința.

— Dar nici bucuria...

— Este același lucru. Și una și alta asediau, aserveau intelectul, exercitau o blocadă care, odată spartă, ne-a deschis spații nelimitate. Lumea noastră a atins perfecțiunea. Tragediile individuale și colective au dispărut, nemaiexistînd ură, invidie, durere, inechitate. Singura ierarhie, singura competiție este aceea a intensității gîndirii.

Această emancipare absolută avea o splendoare unică, dar Wanda avu o tresărire de repulsie, își imagină o creatură aberantă, de-o armonie extremă, însă surdă, oarbă, inertă. Forța, intensitatea gîndirii, da... Dar la ce le mai slujea această forță după ce eliminaseră toate imperfecțiunile? Fagurele albinelor, acea aglomerare de celule hexagonale, rezultatul unor milenii de eforturi geniale, era o operă admirabilă, desăvîrșită, dar dincolo de ea? Ce era dincolo? Repetare, infinită repetare. Și încă aceste celule erau depozitul unor substanțe vitale, sacre aproape prin osteneala continuă a zămislirii lor. Dar inteligența acestor făpturi mai păstra în ea o flacără, un sens? Ce mai putea ea să elaboreze și în folosul cui?

— Cauți să întrezărești un scop și ignori tocmai situația de față, spuse Cobra Verde. De ce crezi că te-am solicitat, de ce te ajutăm să pătrunzi în universul nostru? Am întrebuințat adineauri o formulă provizorie: interes științific. Iată înțelesul ei mai cuprinzător: voi, oamenii, ne sînteți indiferenți, toate formele inferioare de viață ne sînt indiferente, dar posibilitatea de a vă ridica fără tranziție pe treapta noastră prezintă o atracție enormă; gîndirea noastră a căpătat un scop imediat și plin de dificultăți. Pentru

voi motivul n-are însemnătate. Important e ceea ce aveţi de cîştigat.

Era un cinism înfiorător în aceste afirmaţii, repulsia fetei crescu, i se adăugă un simţămînt nou, o milă nesfîrşită; Dumnezeule, asta erau: nişte larve, paradoxale, monstruoase larve! Procesul lor spectaculos de transformare descrisese un cerc perfect, se întorseseră la punctul iniţial schilodiţi, goliţi de orice frumuseţe, biete larve deghizate în genii. Ei nu cunoşteau deznădejdea, n-o mai cunoşteau, dar alcătuiau fără îndoială o lume a deznădejdii şi a nefericirii supreme. Fără să ştie. Ori poate că ştiau? Poate că ajunseseră logic la concluzia imensei lor tragedii? Atunci de ce voiau să arunce şi asupra altora umbra acestui destin?

— Wanda, pasăre pribeagă, revino! Vîntul e orb, căile vîntului sînt lungi şi pustii, Wanda, te aştept!

Era glasul acela sfios şi depărtat, dar care răsuna acum ca un tumult în fiinţa ei: poate că tot timpul glasul acela o chemase, o împresurase cu dogoarea lui, făcînd să crească în ea puterea şi îndîrjirea, revolta.

O lovitură seacă, trosnetul unei nuci care se sparge. *Totul se petrecuse fulgerător. Prăvălit sub lovitura de torpilă a lui Holtzmann, Frankie scăpase Coltul, dar în aceeaşi fracţiune de secundă regele platinei apucă arma de ţeavă, izbind cu o înverşunare sălbatică în craniul adversarului doborît. Slim se înmuie, nu mai era decît o masă de carne zăcînd pe podeaua avionului. Guzganul nu era un ins care în luptă să se lase depăşit de iuţeala altora, dimpotrivă, avea reflexe admirabile, degetul lui noduros apăsa pe trăgaci chiar mai înainte de a primi ordin de la creier. Făcuse dovada acestei calităţi printr-un lung şir de cadavre, dar de data aceasta nu putuse să-şi apere asociatul, performanţa de adevărat rugbist a prăpăditului de Holtzmann îl înmărmurise pur şi simplu. Cînd izbuti să ridice braţul şi să ţintească, omul de platină era şi el în picioare, ameninţîndu-l cu revolverul lui Slim. Doi ucigaşi faţă în faţă, unul profesionist, rece şi brutal, celălalt mistuit de arşiţa nebuniei. Totuşi, Guzganul trase cel dintîi. Nu nimeri. Era pentru prima dată cînd trăgea într-un om de la doi paşi fără să-l atingă, deşi Holtzmann nu se ferise, stătea în faţa lui rînjind ca un diavol, cine ştie, poate*

că-i tremurase mîna, după atîtea emoții era firesc, ori poate că există un noroc al nebunilor, norocul acesta orb îl ocrotise. Împușcătura bubuise ca o salvă de tun în găoacea avionului, glonțul se turti de rama metalică a unui hublou.

Copilul nu se sperie. *Știa, văzuse de-atîtea ori la televizor : cînd încep să șuiere gloanțele trebuie să te-arunci imediat la pămînt, să-ți cauți un adăpost sub masă ori în spatele unei tejghele. Aici nu erau mese ; alese fotoliul, silueta lui subțirică lunecă sub fotoliu iute ca o șopîrlă și, în timp ce se ghemuia acolo, se gîndi cu părere de rău la cîinele Top ; dacă Top s-ar fi aflat cu el în avion, nimic rău nu s-ar fi putut întîmpla, i-ar fi pus la respect pe toți cu colții lui ca niște pumnale. Căută cu prudență să observe ce se petrece, nu se temea, îl îngrijora numai soarta acelei bune și delicate miss, care zăcea leșinată pe scaun : o femeie singură între niște potlogari care se bat și se ciuruiesc cu pistoalele.*

Din nou detună arma Guzganului. *De astă dată, glonțul sfîșie umărul hainei lui Holtzmann, ricoșă pe ceva de metal și se înfipse în spătarul spongios al unui fotoliu. Pe chipul țintașului se întipări o uimire fără margini ; o dată mai mergea să greșească, se întîmplase, dar a doua oară nu mai putea fi întîmplător, desigur omul acela era apărat de o forță magică, la naiba cu atîtea vrăjitorii, și iată, nici măcar nu se clintește, nu caută să se eschiveze, îl privește cu un rînjet de gorilă, se știe invulnerabil, nu se grăbește să tragă, să-l ucidă, îl schingiuiește cu un sadism nemaipomenit. Fața i se schimonosi de groază superstițioasă. Își simți mădularele grele, de plumb, se simți părăsit și disperat ca un condamnat la moarte. Nu, nu mai putea îndura asta. Făcu un salt bezmetic, căutîndu-și un scut, o baricadă care să-l apere deopotrivă de privirea fixă a lui Holtzmann și de arma lui. Fotoliul în care zăcea stewardesa era cel mai apropiat. Se ciocni de bătrînul Lalande, care se ridicase buimac, vrînd parcă să-i taie calea, îl îmbrînci cu violență, aruncîndu-se după spătar. Fără grabă, cu brațul ridicat, țeapăn, Holtzmann făcu o piruetă, urmărind manevra deznădăjduită a Guzganului. În clipa în care silueta acestuia dispăruse aproape cu totul după spă-*

tarul voluminos, trase. Ca un vînător primitiv, feroce, care, după ce a savurat îndeajuns spaima animalului, se grăbește să înfigă lancea înainte ca acesta să scape.

Bietul Lalande, *în momentul în care începuse acest duel nesăbuit, fu străbătut de un gînd neliniștitor, răfuiala dintre Holtzmann și cei doi indivizi îi era aproape indiferentă acum, dar altceva îl făcuse să tresară: „Dumnezeule, își spuse, dacă un proiectil perforează peretele avionului, dacă sparge un geam, presiunea bruscă va... Dar oare în împrejurările acestea extraordinare, cînd toate noțiunile terestre fuseseră răsturnate, spulberate, mai putea fi vorba de manifestarea normală a unui fenomen fizic, mai acționau legile fizice? Nu putea ști. Oricum, ar fi fost bine să întreprindă ceva, să-i oprească pe acești descreierați; pateticul discurs de adineauri n-avusese nici un efect asupra lor, se porniseră pe împușcături, periclitau viețile tuturora. Se ridică, neștiind prea bine ce are de făcut, înaintă un pas, șovăi, și în clipa aceea unul dintre combatanți, în săritura lui de tapir, îl lovi cu brutalitate în piept. Se clătină, ar fi căzut, fără îndoială, și încă destul de rău, dacă Mercier, ivit cu promptitudine lîngă el, nu l-ar fi susținut în ultimul moment. Mercier avusese exact aceleași temeri, aceleași îndoieli cînd se declanșase tirul, dar ezitase ceva mai mult; abia cînd îl văzu pe Lalande bruscat sări să-l sprijine, ar fi vrut să protesteze, să urle la ticăloșii aceia, dar nu scoase nici un sunet. Lalande se agățase de el ca de un copac, îl susținu cu ultimul rest de vigoare; rămaseră astfel, tăcuți, îmbrățișați, doi copii bătrîni în mijlocul vijeliei. Detunătura armei lui Holtzmann le arse timpanele.*

Spuse cu glas de gînd tremurător:

— Așadar, important este ceea ce cîștigăm. Dar ce cîștigăm oare?

— Credeam că ai înțeles: totul.

Wanda tăcu, își învinse gîndurile.

— Te temi? Saltul nu e ușor, nu va fi ușor, dar n-ai pentru ce să te temi.

— Nu știu dacă e teamă. Poate altceva. Dar fie că mă împotrivesc sau nu, că mi-e frică sau nu, aș vrea să

știu un lucru : cum mă veți modela asemenea vouă, evitînd un proces a cărui durată în timp nici nu îndrăznesc s-o măsor ?

— Nu, deocamdată nu poate fi vorba de-o transformare totală. Structura dumitale biologică va rămîne aceeași, modificarea ei este, într-adevăr, o chestiune de timp, sînt tare pe care voi, oamenii, va mai trebui să le suportați. Avem însă posibilitatea să acționăm rapid într-un domeniu esențial, atrofiindu-ți afectele. Vei deveni o ființă exclusiv rațională. Este tot ceea ce trebuie pentru a fi, hai să spunem, agentul nostru de legătură printre pămînteni. Ne vei ușura foarte mult lucrul.

— Deci un soi de vaccin antisentimental...

— Spune-i cum dorești. Oricum, imunitatea va fi deplină și definitivă.

— Și dacă refuz ?

— Ar fi absurd. Din toate punctele de vedere. De altfel, nici nu mai ai această posibilitate. Operația a și început.

— Nu primesc, nu vreau asta, nu mă puteți forța !

Cobra Verde, serpentina aceea verde, avu o mișcare scurtă, probabil un semn de nemulțumire, dar timbrul, diapazonul vocii rămăsese același :

— Sentimentele dumitale sînt acelea care se împotrivesc. Exact ca într-o maladie : virusurile se opun, luptă, nu vor să cedeze. Cu atît mai drastic trebuie să fie antidotul. Dar să nu mai discutăm despre asta, curînd vei depăși stadiul acesta neplăcut, totul va fi în ordine. O astfel de extirpare nu se poate face sub narcoză. Desigur, am fi vrut să diminuăm neplăcerile, însă doza de recalcitranță și nervozitate s-a dovedit prea mare, surprinzător de mare.

Spusese : „surprinzător". Deci o nouă breșă în sistemul lor de gîndire, gîndirea aceasta nu era fără cusur, atotpătrunzătoare. Totuși, cu cîtă siguranță, cu cît calm își exprimau proiectele !

— Situația dumitale va fi una de compromis, dar, după cum îți dai seama, e singura cu putință și, în afară de asta, destul de favorabilă intențiilor noastre. Păstrînd caracteristicile umane exterioare, fizice, contactul cu locuitorii planetei voastre se va realiza permanent și nesocant, nu va mai exista handicapul preconcepțiilor, al fricii

de necunoscut. Activitatea rațiunii dumitale însă, debarasată de funestele poveri, va fi etalonul superiorității, demonstrația care îi va convinge pe toți de marea necesitate; astfel nu se va putea spune că acțiunea noastră s-a întemeiat pe un abuz.

— Dar oare ceea ce vreți să faceți cu mine, împotriva voinței mele, nu este un abuz?

— Nicidecum. La mijloc nu este „voința" dumitale, ci o reacție primitivă, atavică. Apoi însuși faptul că am putut intra în contact cu dumneata constituie o mărturie a acceptării. Tocmai receptivitatea dumitale cerebrală este indiciul pozitiv, manifestarea implicită a voinței. Și acum calmează-te, e absolut necesar.

Cum, oare cum aveau de gînd să opereze mutilarea aceea sinistră, tortura aceea? Tocmai asta intensifica oroarea Wandei: faptul că nu putea prevedea nimic, că nu putea înțelege; cupola de azur diafan se schimba într-o cupolă de plumb, o răvășeau spasme ciudate. Deodată auzi iarăși; de unde se auzea flautul acela, melopeea stinsă și tandră, delicată, poate din stele, din abisuri albastre, din piscuri albastre? Nu, nu era cîntec, era mai mult ca un cîntec, era vocea statornică și caldă a unui țărm viu, vocea speranței sublime:

— Wanda, pasăre pribeagă, întoarce-te...

Privirea ei fără ochi, glasul ei fără sunet deveniră arzătoare:

— Niciodată! Înțelegeți? Niciodată nu veți izbuti să înfăptuiți lucrul acesta înfiorător, cu toată puterea voastră fără margini. Ceea ce numiți voi „reacție primitivă" este tot ce are un om mai de preț, este însăși esența mea umană, care nu se poate lăsa nimicită, strivită. Sînt, printre semenii mei, o ființă de rînd. Nu știu cum ar fi discutat cu voi un savant, poate fără patimă, fără acele „izbucniri atavice" pe care le disprețuiți, dar sînt sigură că s-ar fi opus la fel de hotărît. Cînd am pășit în lumea voastră — acum nici nu mai știu dacă pot s-o numesc astfel —, totul mi s-a părut feeric, pur, copleșitor de frumos, oricărui pămîntean i s-ar fi părut la fel, ar fi plătit cu sacrificii supreme acest privilegiu. Crîncenă deziluzie!

— Știi bine că nu ne poți ofensa și că aceste considerații sînt cu totul de prisos, ele nu pot modifica situația,

proiectele noastre. Totuși continuă, în definitiv descărcarea aceasta te va liniști poate.

— Ați încercat să-mi dovediți superioritatea universului vostru, pretindeți că ați atins perfecțiunea. O, desigur, invidia, ura, nedreptatea ne dor; ele sînt răni cumplite pe trupul omenirii. Omenirea se apără, luptă împotriva lor, încearcă să le vindece, să le neutralizeze. Visăm o lume nobilă, fără suferințe, eforturile celor mai buni sînt îndreptate spre acest țel. Însă evoluția omenirii nu este, nu poate fi cea pe care ne-o oferiți voi. Însuși faptul că o faceți nu din generozitate, ci dintr-o curiozitate rece, este oribil. Și ce perspective ne dați? O existență fără sens, o amputare monstruoasă. Am fost tentată să vă numesc demoni. O, dar nu sînteți decît niște victime, niște biete creaturi nefericite, groaznic de nefericite. Mi-e greu să înțeleg pe ce căi ați ajuns ceea ce sînteți, dar destinul vostru a fost o teribilă osîndă. Să exiști pentru a exista... Nici omul cel mai chinuit n-ar putea să accepte asta. Fericire, nefericire... Noțiuni care vă sînt străine. Dar dacă ați putea, o clipă măcar, să înțelegeți imensa voastră tragedie, să înțelegeți cît de sterp și pustiu e universul vostru, v-ați cutremura și singura voastră dorință ar fi să dispăreți pentru totdeauna.

Marele Pinguin și Cobra Verde păstrau muțenia lor profundă, dar Wanda avu deodată intuiția că se petrece ceva deosebit; comunicarea se întrerupsese brusc, era singură în fața a două fantasme pîlpîitoare care păreau să se îndepărteze de ea, totuși nu se îndepărtau, se simți galvanizată, învăluită de-o tensiune colosală, emanată fără îndoială de creaturile acelea. Desigur era șocul suprem, momentul culminant al experienței, împotrivirea fusese zadarnică, vorbele, atitudinea ei nu făcuseră decît să întărească decizia lor dementă, o prăvăleau în neantul lor hidos, fără putință de întoarcere. Îi apăru din nou colosul de gheață strălucind orbitor; nu mai era un munte, era un monstru cu fălci nemiloase, avide, care se pregătea s-o devoreze...

Ca printr-un strat gros de cîlți și neguri străbătu din nou glasul de departe, de nicăieri, înăbușit, dar încă viu, inteligibil, glasul ca adierea unei grădini:

— Wanda.. Unde rătăcești? Matca ființei tale e aici. Aici sînt mîinile tale și bucuria mîngîierilor, ochii tăi și

bucuria privirilor. Inima ta palpită ca o pasăre neliniștită. Aici sînt cerul și iubirea, Wanda, revino, rămîi...

Se contorsionă, se zbătu în vîrtejurile albe, undeva erau țărmul și chemarea aceea, dar unde, unde... Ghețurile acopereau totul, lespezi sclipitoare de gheață, o lespede se sparse bubuind, cioburile o împroșcară, o străpunseră adînc, strigă sub sălbatica arsură a durerii.

Iubire, durere. Glasuri ale vieții.

Sculptorul Firmin *văzu sîngele țîșnind într-o cascadă roșie din gîtul perforat de glonte al gangsterului. Guzganul se prăvăli în spatele fotoliului ca un sac de cartofi, cu o bufnitură surdă. Firmin ridică ochii spre Holtzmann și se îngrozi. Nebunul, fiindcă fără îndoială omul acela căzuse definitiv în ghearele nebuniei, era departe de a se potoli, departe de a-și fi satisfăcut setea ucigașă ; el se considera în conflict cu toate ființele de pe bord, îl sabotau cu toții, îi îngrădeau calea spre libertate și era decis să le aplice tuturora același tratament funest. Se ghicea asta după expresia lui posomorîtă, bestială ; țeava revolverului se ridică din nou, cu încetineală, dar implacabil. Sculptorul își simți trupul înfășurat de inelele reci ale unui șarpe ; aripa neagră a morții îi învăluia pe toți cu umbra ei și singurul bărbat zdravăn care ar fi putut să facă ceva, să se opună împreună cu el ferocității nebunului, să încerce să-l dezarmeze, tînărul acela, stătea încă îngenuncheat lîngă fată, nimic din tot ce se întîmplase, nici larma împușcăturilor nu-l clintise din nemișcarea lui gravă, ca de călugăr tibetan ; părea el însuși rupt de realitatea din jur, plecat cu toată ființa peste o genune amețitoare. Ce putea să facă el singur, Firmin ? Poate să încerce să ajungă în spatele nebunului, asta ar fi fost un punct cîștigat. Făcu plin de precauție un pas lateral, apoi încă unul, Holtzmann păru că nu bagă de seamă, ori, cine știe, chiar dacă-l văzuse, nu-i păsa, se simțea prea stăpîn pe situație, știa că n-are să-i scape nimeni. Încă un pas lunecat, ca de pisică. În clipa aceea înțelese, știu că nebunul va trage din nou, ajunsese în dreptul lui și-i vedea obrazul crispat. Dacă l-ar putea opri acum, pînă nu e prea tîrziu... Dar cum s-o facă, n-avea curaj să se năpustească asupra lui cu mîinile goale, se știe că nebunii au o forță herculeană, l-ar fi doborît cît ai clipi*

și nu dorea asta, nu voia să fie tocmai el prima victimă. Revolverul gangsterului ucis cine știe pe unde naiba era, n-avea timp să-l caute acum, dacă l-ar fi ținut în mînă situația s-ar fi schimbat radical. Îl fulgeră o idee: sticla. Sticla de whisky. Oricum, era o armă și nu una de disprețuit. Văzuse adeseori cum se procedează, nu lovise niciodată cu sticla, dar văzuse destule bătăi. Smulse cu un gest de adevărat scamator flaconul din buzunarul lui lăbărțat și-l repezi cu toată puterea în țeasta nebunului. Sticla se sparse, Holtzmann căzu încet, foarte încet, parcă s-ar fi cufundat într-o apă, dar apucase să facă gestul fatal; odată cu bufnitura sticlei, acoperind-o, răsună și detunătura pistolului. Ochii Wandei se dilatară, țipă, un țipăt slab, de pasăre rănită.

Marc înregistrase de fapt comanda aceea: nu-i scăpase nici o fază a rebeliunii declanșate de Holtzmann, dar luciditatea lui rămăsese tot timpul pasivă. Fata aceea care, în cîteva minute numai, ajunsese să-i stăpînească sufletul, închipuirea, viața, fata aceea era pentru

el unica preocupare, unica realitate, se simțea ca un astronom cu luneta îndreptată spre o singură stea, avid și tenace, abstras, insensibil la exploziile și moartea chiar a unor galaxii. Era lașitate, lipsă de camaraderie să-i abandoneze pe ceilalți pericolului, să nu intervină? Nicidecum. El însuși, Marc, era pîndit de aceeași primejdie, în spațiul acela strîmt; oricînd putea să-l nimerească un glonț, apoi Wanda era tot atît de amenințată, dar nu aceasta era marea amenințare, ci somnolența ei nefirească. Dincolo de această narcoză, ca înapoia unui ecran mat, se petrecea ceva straniu, tenebros, ceva fără îndoială în strictă legătură cu fenomenul care-i ținea pe toți prizonieri în văzduh, o consecință a acelui fenomen. De ce tocmai pe ea, pe Wanda, o aleseseră tainicele forțe pentru jocul lor neînțeles? Nu putea să-și explice, dar ignoranța lui și mai ales neputința lui îl exasperau, ar fi vrut să sfîșie, urlînd, draperia aceea de întuneric, ghicea, simțea că fetei i se întinde cu perfidie o capcană, că e încolțită de o primejdie teribilă, fără nume, ceva mult mai cumplit, mai de nepătruns decît tot ce se întîmplase pînă acum. O singură speranță mai avea. Își concentrase, cu un efort suprem, toate gîndurile inundate de duioșie și suferință, fasciculul acela aproape material bîjbîia, căutînd, chemînd ființa fetei, gîndurile ei; fiecare atom, fiecare vibrație de gînd asaltau cu înverșunare platoșa enigmatică. Marc îl văzu pe omul acela prăbușindu-se în spatele fotoliului, cu carotida sfîrtecată; nu făcu nici un gest. Abia cînd răsună detunătura următoare zvîcni, căutînd să acopere trupul fetei, s-o ocrotească, instinctul îi spusese că de astă dată traiectoria glonțului o va atinge, dar acționă prea tîrziu. Fata tresări, gemu. Pe umărul stîng al tunicii subțiri înflorea o pată roșie.

Lespezile de gheață, colosii de gheață se *fărîmițaseră, ca și cum dedesubtul lor ar fi explodat o mină uriașă. O vîlvătaie roșie, înaltă, un nor de pulbere albă, diafană, care ningea peste timp, apoi văzduhul, cerul înseninat, limpede, care o privea, o îmbrățișa. Mai era și durerea, înțepătura barbară a acelei așchii cuibărite în carnea ei. Cerul, intensitatea lui luminoasă o alinau, îi alungau durerea, o făceau să uite durerea, neliniștea, groaza. Wanda respiră adînc, cu obosită împăcare, ridică pleoapele, mici păianjeni de fum fugeau în toate părțile și*

deodată înțelese: cerul adînc, prietenos era în ochii lui, în privirea lui, în privirea acelui...

— Wanda...

— Cum te cheamă?

— Marc. Spune-mi Marc.

— M-ai căutat. M-ai așteptat, Marc. Tot timpul. Știu. Eram atît de departe, erai atît de departe... Dar iată, m-am întors la tine. A fost cumplit, Marc.

— Wanda...

Se dezmetici, se sperie:

— Dumnezeule, ești rănită! Nu e nici un medic aici? Nu era, nimeni nu răspunse. Măcar o trusă de prim ajutor, murmură febril.

Wanda întoarse încet privirea spre partea din urmă a avionului:

— Este acolo una.

Marc n-apucă să se ridice. Lalande pornise într-acolo cu sprinteneală de gimnast.

Holtzmann și Frankie Slim, tolăniți alături pe podeaua avionului, păreau doi vechi prieteni odihnindu-se în tăcere după o zi istovitoare. Își reveniră aproape în același timp după loviturile primite, o mînă caritabilă, poate a lui Mercier sau a predicatorului, pusese pe creștetul fiecăruia o compresă udă. În schimb, legăturile, improvizate de Firmin din centurile de siguranță, le intrau dureros în carne, sculptorul nu se arătase prea delicat cu ei. Nebunul nu simțea durerea, pe fața lui se așternuse un fel de beatitudine, orice urmă de ferocitate pierise; de undeva, din bezna minții lui rătăcite, se iveau ca din haosul genezei sori de platină luminînd cîmpii strălucitoare, cu arbori de platină și coline cu cărări albe, de platină, pe care le suia agale, într-o fericită singurătate. Gangsterul scrîșnea, se frămînta, căutîndu-și o poziție mai comodă. Ochii îi căzură pe mogîldeața acoperită cu un pled vișiniu, trupul confratelui decedat. Oftă. Pentru bietul Guzgan toate se sfîrșiseră. Dar, la urma urmelor, de ce să-l plîngă? Mai bine s-ar plînge pe sine, situația nenorocită în care se află. Se gîndi cu invidie la băieții de pe aeroportul din Kolumba, care poate mai așteptau și acum sorbindu-și oranjada la umbră. Mii de draci, ce se va mai întîmpla oare, ce catastrofe îl mai pîndesc? Și cum fuseseră cu pu-

țință toate astea? Mai întîi numărul senzațional cu oprirea avionului în văzduh ca o muscă încleiată, apoi atacul acelui individ parșiv, care din vînat se transformase în vînător. Blestemă îngrozitor ideea, de care fusese atît de mîndru, a răpirii lui Holtzmann, blestemă clipa în care pusese piciorul pe scara avionului.

Pilotul Klaps *simțea o apăsare în ceafă, se rezemase de spătar cu ochii închiși. Birui totuși inerția, durerea, întredeschise pleoapele și întinse din nou mîna spre comenzi, o făcea poate pentru a suta oară, ar fi făcut-o astfel pînă la capătul puterilor, cu încăpățînare de robot, împotriva acelui copleșitor simțămînt de inutilitate, dar de astă dată gestul lui se întrerupse brusc. Evitase pînă acum să privească prin geamul cabinei; lumina aceea azurie, intensă, încremenită ca o lavă sticloasă, îl obosea, îi provoca o adevărată suferință. Acum însă privise: scurt, involuntar. Ochii i se dilatară, își cuprinse în palme fruntea înfierbîntată, privi mult, lacom, neîncrezător, dar trebuia să creadă, văzduhul era cel dintotdeauna, zdrențe de nori alburii lunecau pe lîngă bord ca niște franjuri. În clipa aceea, nervii lui sensibili înregistraseră trepidația calmă, continuă a motoarelor: zburau! Căștile de radio șuierară, pocniră ca niște castagnete, apoi necheză vocea precipitată a cuiva, vocea lui Goodman, controlorul principal de zbor, ar fi cunoscut-o dintr-o mie:*

— DAX-52, răspunde! De ce nu răspunzi odată?

— Goodman, tu ești? articulă pilotul cu greutate.

— Nu, sînt Frederic Barbarosa. Naiba să te ia, Klaps! Mi-ai dat emoții. Credeam că s-a făcut o gaură-n cer și ați căzut în ea. Ha-ha-ha-ha!

Goodman rîse ca un cal, rîdea totdeauna de propriile lui glume tîmpite; Klaps zîmbi depărtat, niciodată nu va ști bietul Goodman cît de aproape de adevăr a fost cu poanta lui.

— ...S-au produs perturbații radio, am pierdut contactul cu voi, pesemne ciclonul ăsta afurisit a fost de vină. Bine c-am apucat să vă previn. Spune-mi, ați deviat mult? Pasagerii s-au alarmat? Care-i starea de spirit?

— Starea de spirit? Așa și-așa.

Goodman simți că ceva nu e în ordine, deveni grav:

— Ați avut incidente la bord?

— Nu știu cum să-ți explic — *știa prea bine că n-are să poată explica niciodată —, o să raportez după aterizare.*

— Bine, cum vrei. Salve. Terminat.

Klaps întoarse capul spre Teo, îi făcu un semn amical, de îmbărbătare, ochii bulbucați ai lui Teo îl priveau țintă, nu mai era atît de livid, dar respira ca după un efort prelungit.

— Ce-a fost asta, bătrîne? Ce-a fost asta? se văicări ca un copil.

Klaps nu răspunse. Ochii lui străbăteau nemărginitele căi albastre, dunele de cobalt pe care le suise de-atîtea ori, ca un beduin solitar. Înțelegea că pentru el, pentru veteranul Klaps, drumurile acestea nu vor mai avea niciodată pacea și frumusețea de odinioară, se simțea ca un bătrîn navigator care a zărit, într-un ceas de încruntare a stihiilor, corabia Olandezului zburător *și care va purta în suflet, pînă la sfîrșitul zilelor, fantasma aceea.*

Mercier și Lalande *erau cei dintîi dintre pasageri care realizaseră faptul că zburau din nou.*

— Norii, Lalande, norii, îi vezi?

Bulgări imenși de scamă albă se rostogoleau pe dinaintea hublourilor, se hîrjoneau, se destrămau, coborau ca niște cirezi domoale pe povîrnișurile de azur și Mercier îi privea fascinat, era pentru prima dată cînd o formație banală de nori Cirus îi stîrnea atîta emoție, dar nu se putea elibera de sentimentul acesta copilăresc; norii, mișcarea norilor evocau întoarcerea la viață, sfîrșitul unui vis tulbure. Lalande trăia aceleași senzații. Cinci decenii petrecute în laboratoare, la masa de lucru, în conferințe și controverse științifice, în elaborarea de tratate și ipoteze fuseseră desființate în cîteva minute ca de șarja unei legiuni de fantome. Desigur, înfruntaseră cu calm și demnitate evenimentele. Desigur, observaseră totul cu detașare, cu maximum de luciditate, căutînd să descopere în plin absurd un grăunte de logică, aidoma exploratorilor care în mijlocul nisipurilor mișcătoare caută cu metodică îndîrjire o porțiune de teren ferm. Sumbrele nisipuri nu-i înghițiseră. Dar nici nu se puteau mîndri că au descoperit ieșirea salvatoare. Fenomenul luase sfîrșit tot atît de imprevizibil cum se declanșase, independent de voința și inteligența lor. Erau oameni; cu toată marea lor tărie

morală, nu-și puteau reprima satisfacția — secret umilitoare pentru niște savanți — că acțiunea acelor forțe fabuloase încetase fără consecințe pentru ei. La fel de tainic, fiecare încerca însă și un trist regret: li se refuzase șansa unică, întrezărită o clipă, de a descifra legile unei lumi extraordinare, a cărei existență n-o bănuia nimeni.

Bucuria și regretul, aceste două simțăminte, îi uneau mai mult ca oricînd. Mercier îndreptă cu un gest afectuos cravata lui Lalande, acesta surîse stînjenit; se scurseră cîteva momente de tăcere, căutau amîndoi o frază, un început de conversație, dar nu găseau și renunțară, în definitiv ce-ar mai fi putut aduce nou cuvintele.

Marc-Antoniu Fontana, *în agitata lui existență, asistase destui răniți; odată, în Alpi, pusese chiar în atele piciorul fracturat al unei călăuze și n-o făcuse tocmai rău, mîinile lui puternice deveneau la nevoie agile și blînde, fusese pentru el o joacă să panseze rana fetei, rană superficială de altfel, glonțul nu atinsese clavicula. Îi făcuse în fotoliu un culcuș cît mai confortabil, îi dădu să bea un pahar de oranjadă. Ochii Wandei nu exprimau simplă gratitudine, îi mîngîiau chipul ca două imense petale violete, îi învăluiau sufletul într-o spirală miraculoasă, o singură dată se mai simțise astfel, tulburat, reculés, fericit, îndurerat, ascultînd orga într-o catedrală cu bolți adînci, repetate. Buzele ei, arse încă de febră, se mișcară:*

— Nu mai nădăjduiam, limanul era atît de departe. Mă vei crede oare cînd îți voi povesti totul?

— Cum aș putea să nu cred? Dar acum nu trebuie, Wanda, acum ai nevoie de odihnă, privește norii cît sînt de albi, albul e liniște, e mîngîiere. Cînd vom ajunge, îți voi dărui un buchet de trandafiri albi, ca după o despărțire lungă, fiindcă noi doi am fost despărțiți atît de mult și atît de greu ne-am regăsit, Wanda. Spune-mi, mă iubești?

— Da, Marc.

— E minunat...

Capul predicatorului *pendula moale pe spătar, ca și cum ar fi suferit de o bruscă atonie a mușchilor gîtului ori, cine știe, poate că era un simplu exercițiu pentru a-și recăpăta echilibrul psihic zdruncinat. Omul*

nu avea o înfățișare tocmai de invidiat, vehemența cu care intervenise mai înainte făcuse loc, după schimbul de focuri, derutei și fricii, prestanța lui profetică era grav compromisă. Faptul că integritatea lui corporală nu avusese de suferit, că totul reintrase în normal îi mai ridicase întrucîtva moralul, dar era departe de a-și reveni la splendoarea trecută. Firmin nu-și putu reține un rînjet privindu-i fața descompusă. Predicatorul simți că e privit, îndreptă spre sculptor o pereche de ochi mîhniți și rușinați, mormăind neașteptat :

— Ce păcat, dragă domnule, ce păcat că ai spart sticla aceea. Am niște colici îngrozitoare.

După prima clipă de uluială, Firmin își lăți mai tare rînjetul, îl bătu protector pe umăr :

— Ai noroc, sfinția ta. Nu plec niciodată fără o butelie de rezervă la mine. Puțintică răbdare, să deschid geamantanul.

Copilului îi era sete. Nu putea să-i ceară de băut acelei biete miss pe care o rănise ticălosul acela și, în general, nu voia să deranjeze pe nimeni. Privirii lui iscoditoare nu-i scăpase însă nimic din topografia avionului. Porni spre micul compartiment de serviciu, ocolind cu sfială forma nemișcată, acoperită cu o pătură. Își turnă un pahar de lapte rece, fără să verse o picătură, performanță care acasă nu-i izbutea niciodată. Se simți mîndru : nu-i tremurau mîinile. Nu-i fusese frică. Sau poate că da, dar numai puțin de tot. Asta va și răspunde cînd îl vor întreba. Va răspunde cu nepăsare :

— Frică ? Nu vreau să vă mint. Mi-a fost, dar numai puțin, la început. Pe urmă mi-am regăsit cumpătul, m-am adăpostit. Ce vreți, nu puteam face nimic cu mîinile goale, m-ar fi ciuruit gloanțele, erau niște duri indivizii ăia. A, dacă l-aș fi avut pe Top lîngă mine, altfel stăteam de vorbă.

Uriașa pasăre argintie, smulsă din neverosimila ei încremenire, umplea din nou cerul cu vuietul respirației sale arzătoare, devorînd sistematic spațiile. Se apropia tot mai mult de țintă. Un ciob de univers, purtînd cu sine patimi, dureri, înfrîngeri, bucurii omenești, gonea spre matca de lut din care se desprinsese pentru cîteva clipe, într-o mare, solitară și irepetabilă aventură.

SFÎRȘIT

Cronică (en passant fantastică) a șahului

de EMANUEL REICHER

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

VII.

Marea rivalitate franco-engleză și primul campion neoficial al lumii

Istoria jocului minții nu poate fi pe deplin înțeleasă fără noțiunea de rivalitate.

A fi mai bun, mereu mai bun a fost gîndul celor mai mulți dintre cei ce au jucat șah vreodată. A fi CEL MAI BUN este un vis nutrit de toți, deși sînt puțini cei care l-au mărturisit.

Anii lungi de muncă și de străduințe, dîrzenia, perseverența, tenacitatea și sclipirile de geniu ale talentului, răbdarea și impetuozitatea, spiritul de cercetare științifică și intuiția artistică, dramul de nebunie ce se cere pentru a-ți dedica aproape întreaga viață unui joc nu sînt explicabile și justificabile fără existența acestei idei ce poate mobiliza rezerve nebănuite în fiecare om : CEL MAI BUN — CEL DINTÎI.

Cei mai mulți jucători de șah nu pot parcurge un drum atît de anevoios. Numai unora, puțini la număr, celor mai înzestrați cu calitățile cerute pentru aceasta le este dat să ajungă în vîrful piramidei.

Dar pentru toți satisfacțiile luptei sînt mari și de aceea se joacă atît de mult șah. Iar cei care izbutesc își realizează visul, ajung printre primii și primesc onorurile datorate învingătorilor.

O formă foarte spectaculoasă a rivalității șahiste apare cînd este vorba de întîietatea între una sau mai multe țări. Despre acest tip de competiție va fi vorba în capitolul de față.

În Europa primei jumătăți a secolului XIX se juca intens șah. Au fost scrise și publicate nenumărate lucrări, mai ales în Belgia, Franța, Germania, Rusia. Au apărut multe reeditări ale vechilor manuscrise și manuale de șah. Cartea lui Philidor a cunoscut un adevărat marș triumfal prin toate țările Europei, ajungînd și în Statele Unite. Manuale noi de șah, alături de importante culegeri de partide, dădeau jucătorilor posibilitatea să aprofundeze vechile idei, să găsească altele noi, să cerceteze pe baza unui material abundent creații ale unor jucători de cele mai diferite stiluri și concepții. A luat ființă în Anglia pînă și o rubrică șahistă permanentă într-un săptămînal londonez, pentru succesul căreia este semnificativ faptul că a apărut vreme de 38 de ani !

De o parte și de cealaltă a Canalului Mînecii, jucători francezi și englezi hrăneau o rivalitate fantastică, rămasă pentru totdeauna în istoria șahului.

Duelul minților, prezent și în alte domenii de activitate, constituia o continuare firească a evenimentelor istorice încă recente pentru Europa de după războaiele napoleoniene.

Anglia din această perioadă era beneficiara unui complex de condiții extrem de favorabile dezvoltării și creșterii puterii ei economice. Amiralul Nelson i-a cîștigat în acel memorabil 21 octombrie 1805 la capul Trafalgar supremația mărilor pentru mai mult de o sută de ani, iar hărnicia și talentul cu care marinarii englezi au exploatat acest lucru au adus rezultate extrem de fructuoase. Primele decenii ale veacului XIX au purtat Anglia către acea perioadă de înflorire, putere, bogăție și siguranță intrată în istorie sub numele de „perioada victoriană“.

Acești ani erau și martorii unei impetuoase dezvoltări șahiste ; s-au ivit tot mai mulți jucători, iar cei mai buni dintre ei au început să conteste supremația maeștrilor francezi.

Philidor, care s-a născut și a trăit o parte din viață în Franța, pentru ca apoi să plece în Anglia, a dat un mare impuls dezvoltării șahului în cele două țări, a reprezentat un prim episod al relațiilor între șahiștii celor două țări. După moartea sa, scena eșichierului a fost ocupată de luptele dramatice pentru întîietate, al căror scop era să

rezolve problema : cine sînt cei mai buni — francezii sau englezii ?

Cronica șahistă a epocii a marcat un prim moment important în meciul triunghiular de la Saint Cloud, o mică suburbie a Parisului, astăzi încorporată în el.

Cine erau participanții la această memorabilă întîlnire sportivă, care a avut loc în anul 1821 ?

Alexandre Deschapelles *(1780—1847), soldat al armatelor republicane, cunoscuse o ascensiune extraordinară pe plan militar, și, în perioada celor „o sută de zile", fusese ridicat de Napoleon la rangul de general.*

După lupta de la Waterloo, proaspătul general se dovedi la fel de redutabil pe cîmpul celor 64 de pătrate, ajungînd să fie considerat cel mai bun jucător al Franței.

Lucru curios este că nu juca decît dînd partenerului său avantaj de un pion și o mutare ! În aceste condiții a jucat și în meciul din 1821.

Al doilea participant era Charles de Labourdonnais *(1797—1840), un tînăr care de la acest concurs își dezvoltă o frumoasă carieră șahistă și despre care vom mai vorbi.*

Al treilea jucător era John Cohrane *(1798—1878), unul dintre cei mai buni jucători englezi ai epocii.*

După o mie de ani s-a repetat întîlnirea a trei șahiști reprezentînd esențialele dimensiuni ale șahului : arta, lupta și știința. Dacă rezultatul întrecerii dintre Djabir, Zairab și Abdaldjafar (vezi capitolul III) nu ne este cunoscut, învingătorul competiției dintre Cohrane, Deschapelles și Labourdonnais a intrat în istorie. A învins ultimul, teoreticianul (obținînd 13 puncte din 14 partide). Era un semn al viitorului.

Prima „manșă" a întîlnirilor franco-engleze fusese deci cîștigată de francezi.

Interesant este să urmărim destinul acestor jucători după întîlnirea lor din anul 1821.

Deschapelles a abandonat șahul de concurs, dar a păstrat, totuși, o suficientă forță de joc pentru ca, spre sfîrșitul vieții — dînd același avantaj tînărului care avea să devină celebru : Saint Amant —, să obțină un rezultat egal.

Cohrane a plecat în anul 1824 în India, unde a trăit pînă în 1869. În anii 1841—1842, reîntorcîndu-se în Europa pentru un concediu, a jucat mai multe meciuri și a obți-

nut rezultate excelente, cîştigînd la P. Ch. F. de Saint Amant, G. Walker, D. Evans şi alţii. N-a pierdut decît la Staunton. În teoria deschiderilor există un gambit care-i poartă numele.

Labourdonnais, care, după retragerea din şah a lui Deschapelles, a fost considerat cel mai bun jucător al Franţei, a dus mai departe steagul luptei franco-engleze pentru întîietate.

În 1834—1835, între el şi Mac Donnel, şahistul numărul 1 al Angliei, au avut loc la Londra şase meciuri rămase pentru totdeauna în istoria acestui sport al minţii.

Alexander Mac Donnel *(1798—1835), demn reprezentant al şahului britanic din această perioadă, era elevul lui* William Lewis *(1787—1870), celebru atît prin forţa sa de joc cît, mai ales prin activitatea-i de teoretician şi publicist.*

Influenţa lucrărilor lui Lewis, care, în principal, criticau teoriile prudente şi poziţionale ale lui Philidor, este evidentă în stilul lui Mac Donnel, un luptător îndrăzneţ, extrem de combinativ şi jucînd mereu ofensiv. În deschiderile sale, se folosea mult de analizele lui Lewis pentru Gambitul Evans, Gambitul regelui şi Gambitul scoţian.

În cele şase meciuri din 1834 s-au întîlnit doi adversari puternici, atacanţi temerari, cu mutări surprinzătoare şi sacrificii spectaculoase.

Balanţa victoriei s-a înclinat către Labourdonnais, care a reuşit să împletească talentul său combinativ cu o profundă capacitate de analiză a situaţiilor ce nu puteau fi tratate decît poziţional şi metodic.

El a terminat victorios în patru dintre cele şase meciuri, obţinînd un scor general de 45 de partide cîştigate, faţă de 27 partide pierdute, 13 fiind remize.

Toţi istoricii şahului sînt de acord că, în cea mai mare parte, partidele acestor meciuri întreceau în rigoare pe toate cele cunoscute pînă atunci.

De altfel, una dintre ele a rămas celebră prin faptul că pentru prima dată în lume a apărut într-un ziar! Este vorba de partida a 54-a, publicată în „Bell's Life in

London", de celebrul cronicar șahist din acea vreme George Walker *(1803—1879), și el un vestit jucător, autor al unui manual de șah și al unei culegeri de partide ale lui Philidor.*

Mai tîrziu, multe dintre partidele meciurilor Labourdonnais — Mac Donnel au fost publicate și comentate la diferite nivele, constituind din acest punct de vedere un mare pas înainte în dezvoltarea jocului de șah.

Ca încheiere a relatării acestor evenimente, cîteva amănunte interesante. Chiar în 1835, anul terminării întîlnirilor lui cu Labourdonnais, Mac Donnel a încetat din viață la numai 37 de ani. În vremea romantismului se putea muri din pricina unei înfrîngeri...

Rivalul său francez, întors plin de glorie la Paris, a devenit fondatorul și redactorul primei reviste șahiste din lume : „Le Palamède", *la care a lucrat însă numai trei ani : 1836—1839. Un an mai tîrziu, bolnav, împovărat de lipsuri și de nevoi, cel care a adus atîta glorie Franței avea să moară la vîrsta de 45 de ani.*

Ștafeta luptei dintre șahiștii francezi și cei englezi a fost preluată în anii următori de alți doi puternici jucători : Saint Amant și Howard Staunton.

Pierre Charles Fourier de Saint Amant *(1800—1873) și-a făcut ucenicia la celebra „Café de la Régence", ajungînd încă de la vîrsta de 20 de ani unul dintre cei mai redutabili jucători din Paris.*

Howard Staunton *(1810—1874), cunoscut în vremea lui ca jurnalist și mare specialist în studiul operei lui Shakespeare, a devenit în jurul anului 1840 cel mai bun jucător al Angliei.*

Prima întîlnire dintre cei doi mari adversari a avut loc la Londra în luna februarie a anului 1843 și s-a terminat cu victoria lui Saint Amant la o diferență minimă : 3 partide cîștigate, față de 2 partide pierdute, 1 partidă fiind remiză — sau, pe scurt, cum vom nota de acum înainte rezultatele : + 3, — 2, = 1.

În același an însă, la Paris, în lunile noiembrie și decembrie, s-a desfășurat un meci revanșă decisiv, cîștigat clar de Staunton cu rezultatul de +11, — 6, =4.

De data aceasta, supremaţia a trecut de partea englezilor. Şi nu întîmplător. Staunton era o personalitate remarcabilă, cu o activitate pe toate planurile vieţii şahiste. Ca teoretician a scris un admirabil manual: „The Chess Players Handbook". Ca publicist, a editat prima revistă de şah în limba engleză: „The Chess Players Cronicle", între anii 1841—1853. Animator neobosit în domeniul şahului, a pus bazele organizării primului turneu internaţional, *care se va desfăşura la Londra în anul 1851.*

Staunton a fost considerat cel mai bun jucător al vremii lui, unii istorici atribuindu-i titlul neoficial de campion al lumii. El a obţinut, într-adevăr, rezultate excepţionale, cîştigînd în meciurile cu cei mai renumiţi şahişti ai epocii.

Se deosebea mult de majoritatea celorlaţi jucători prin profundul său stil poziţional. Era excelent în jocul de manevră şi foarte exact în calculul variantelor şi dovedea în special o tehnică superioară în finaluri.

Din repertoriul deschiderilor, deşi autor al unui gambit care-i poartă numele, el prefera jocurile închise şi semiînchise, adică acele începuturi de partidă ce duceau la manevre, la atacuri îndelung pregătite, la lupte ce se prelungeau pînă în finalul de partidă, în care se ştia mai experimentat decît contemporanii săi.

Rezultatele lui Staunton nu pot fi interpretate ca o dovadă de superioritate a jocului prudent, poziţional faţă de jocul riscant, combativ al celor mai mulţi dintre adversarii săi; ele se datoresc în primul rînd valorii concepţiei lui de joc, talentului şi, după părerea mea, capacităţii sale de a calcula exact şi departe variantele concrete ale celor mai complicate poziţii.

Odată cu intrarea în cea de-a doua jumătate a secolului XIX, istoria şahului va cunoaşte o desfăşurare trepidantă, o dezvoltare din ce în ce mai accelerată, ca urmare a organizării marilor turnee internaţionale, formă superioară de întrecere şi de stabilire a valorilor, a ierarhiei jucătorilor. Şahul începe să se transforme dintr-un joc într-o întrecere sportivă.

OVIDIU ŞURIANU:

„Întîlnire cu Hebe"

Literatura ştiinţifico-fantastică postulează virtuţile nelimitate ale posibilului în condiţiile oferite de tehnologia modernă în raport direct cu destinul omului şi cu problemele lui de conştiinţă. Visul progresului inepuizabil dă scriitorilor adeseori ocazia să exprime un crez în forţa de explorare a spiritului omenesc, dar şi convingerea că nu toate obstacolele pot fi depăşite. Dacă raportul cu spaţiul e uşor de nesocotit de către imaginaţia plăsmuitoare stîrnită de actualitatea zborurilor cosmice frecvent evocate, raportul omului cu timpul a rămas, din motive lesne de înţeles, şi pe mai departe o tematică incomodă şi, în genere, escamotată de cei mai mulţi dintre creatorii de literatură anticipativă.

Nu însă şi de Ovidiu Şurianu.

Un merit al său este curajul de a aborda problema reversibilităţii nu numai în timpul istoric, ceea ce s-a făcut întotdeauna din multe perspective, rareori inedite, ci şi în timpul fiziologic, aşa cum o face prozatorul timişorean în recentul volum ÎNTÎLNIRE CU HEBE (Editura „ALBATROS", Bucureşti — 1972), impunînd un punct de vedere original şi generos, încrezător în sentimentul de demnitate morală întruchipat în eroii celor două povestiri ale sale.

Cea dintîi, intitulată GALBAR, reia ipoteza existenţei unei supercivilizaţii marţiene, ale cărei vestigii îndeamnă să fie reexaminate riscurile unilateralităţii descoperirilor ştiinţifice şi imposibilitatea acomodării la o epocă refractară supravieţuirii unui alt timp. Un marţian „rematerializat" după sute de milioane de ani pe planeta-i moartă demult îşi dă seama de inutilitatea vechilor lui ambiţii şi preferă întoarcerea în neant; dar nu comunicarea abstractă despre civilizaţia pierdută impresionează imaginaţia noastră evocatoare, ci faptul că autorul sugerează posibilităţi noi de fabulaţie pornind de la noţiuni ştiinţifice, cum ar fi codul genetic materializat pentru eternitate într-un cristal, semnificaţia de mesaj a piramidelor şi a unor „temple de oţel", în care timpul s-ar putea opri pe loc — ca într-o capsulă ce concretizează întreaga creaţie a omenirii — sau infinitele resurse de energie naturală necunoscută încă. Autorul fascinează prin romantismul său, intuind în mod artistic unele forţe misterioase de materializare a razelor, şi dă astfel o viziune lirică a ceea ce ar putea fi altfel doar o convenţională relatare narativă.

Cea de-a doua povestire, care dă chiar titlul volumului, răstoarnă premisa subliniată în nuvela dinainte, unde autorul afirmă textual convingerea că „rostul omului e să trăiască şi să moară cu generaţia lui". La început, subiectul „Întîlnirii cu Hebe" pare

banal, pentru a deveni apoi, pe parcurs, din ce în ce mai interesant. Un bărbat îndrăgostit la cinzeci de ani de o tînără (autoare de povestiri științifico-fantastice!) își recîștigă tinerețea după o experiență din care scapă ca prin minune de o moarte îngrozitoare. O serie de uimitoare coincidențe îi asigură dragostea femeii iubite și totodată destinul însuși îl răzbună pentru suferințele îndurate, lovindu-l pe miliardarul care i-a disprețuit calitatea umană și s-a slujit de el în scopuri egoiste, ca de un cobai. Poziția morală, evidentă în amîndouă nuvelele acestui volum, devine o frumoasă pledoarie pentru dreptul omului de a-și apăra libertatea personalității și de a-și legitima indignarea că s-a simțit frustrat sau umilit în demnitatea lui. Personajul e superior mai ales prin trăsătura morală a curajului său, iar redobîndirea tinereții nu înseamnă pentru eroul nostru o reversibilitate nefirească și falsă, deoarece, psihic, el își păstrase tinerețea.

Deși cerebral în plăsmuirile sale de anticipație, Ovidiu Șurianu, mulțumită ritmului constant al povestirii, unui ton liric bine dozat în episoade de fabulație cu întîmplări ce stîrnesc curiozitatea și întrerup acțiunea pentru a intensifica plăcerea micilor surprize epice, învăluie atenția cititorului, stîrnind imaginația fără s-o obosească și dînd satisfacții intelectuale fără ostentație și prețiozitate. Mesajul povestirilor sale e acela al omului care crede în posibilitățile uluitoare ale descoperirilor științifice din vremea noastră și anticipează posibilitățile nelimitate ale imaginației creatoare, dar care nu vrea să renunțe la cuceririle morale de pînă acum și nici la tulburătoarele certitudini ale trăirii lăuntrice. Ne dăm seama că acțiunea acestor povestiri nu constituie o simplă evaziune în vis, ci e mai degrabă un pretext ce îngăduie autorului să examineze particularitățile sufletești deosebite ale unor oameni care nu vor sau nu pot să abdice de la omenia lor.

NICOLAIE ȚIRIOI

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacţiile Ştiinţă şi tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reuşit, cu multă dăruire,
muncă şi cheltuială, aceşti entuziaşti.

Lor trebuie să le mulţumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecţie.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email şi reparăm greşeala!)

Cel de-al treilea concurs național de literatură științifico-fantastică

Cu prilejul aniversării a 25 de ani de la proclamarea Republicii, colecția noastră organizează cel de-al treilea concurs de povestiri științifico-fantastice, deschis autorilor ce nu fac parte din Uniunea Scriitorilor.

Tema generală a concursului este viitorul patriei noastre socialiste. Profilul României de mîine va purta și amprenta visurilor, a năzuințelor și a idealurilor pe care le au tinerii de astăzi, ce vor fi contemporani activi ai secolului XXI. De aceea, lucrările trimise la acest concurs vor putea constitui un bilanț anticipat al marilor realizări de mîine.

Vor fi acordate următoarele distincții:

– Premiul I - 4000 lei

– Premiul II - 3000 lei

– Premiul III - 2000 lei

– Cinci mențiuni a cîte 1000 lei

Candidații sînt rugați să-și trimită lucrările pînă la data de 15 decembrie a.c. pe adresa Colecția «Povestiri științifico-fantastice», Piața Scînteii 1, București, adăugînd pe plic mențiunea «Pentru concursul S.F.» Rezultatele concursului vor fi comunicate la începutul anului 1973.

Juriul este alcătuit din: **Ion Hobana** (președinte), **Ion Chițu, Ovid S. Crohmălniceanu, G. Dimisianu, Dorel Dorian, Silvian Iosifescu, Vlaicu Radu, Adrian Rogoz.**

Povestirile vor avea între 5 și 30 de pagini dactilografiate la 31 de rînduri, pe o singură parte a filei.

Lucrările urmează a fi semnate cu pseudonim. Un al doilea plic anexat manuscrisului — plic care va fi deschis după terminarea lucrărilor juriului — urmează a preciza numele și adresa participantului.

După decernarea premiilor și a mențiunilor, lucrările respective vor fi publicate în mai multe numere ale colecției, sub titlul «**Un bilanț al viitorului**».

■ ■ OCTOMBRIE 1972

PREȚUL 1 LEU | 41007